

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-561/11 A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570
Sídlo:	Mochovská 570, 194 00 Praha 9 – Hloubětín
IČO:	70 831 025
Identifikátor:	600 171 434
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Věrou Šimkaničovou
Zřizovatel:	Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1
Místo inspekční činnosti:	Mochovská 570, Praha 9 – Hloubětín
Termín inspekční činnosti:	31. března – 1. dubna, 4. dubna 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon). Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost základní školy (pro žáky s poruchami chování), základní školy praktické, základní školy speciální (ZŠS), přípravného stupně ZŠS, školní družiny a školní jídelny. V tomto školním roce není přípravný stupeň ZŠS naplňován. K termínu inspekce se ve 3 třídách vzdělávalo 21 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), s charakterem převážně středně těžkého mentálního postižení. Kapacita součásti školy (25 žáků), v níž probíhala inspekční činnost, tj. základní škola speciální, je naplněna na 84%. Vzdělávání zajišťuje 5 učitelek, z nichž jedna nemá odborné vzdělání a jeden asistent pedagoga s absolvovaným *kurzem pro asistenty pedagoga*.

Výuka probíhá v 1. a 7. ročníku podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) pro základní vzdělávání *ZŠ Tolerance, Základní škola speciální*. V ostatních ročnících podle Vzdělávacího programu *Pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy*.

Škola sídlí v areálu, kde se nacházejí 2 velké a 3 malé pavilony (tělocvična, dílny, ŠJ) a pozemek na pracovní činnosti s fotbalovým hřištěm. Od minulého inspekčního hodnocení došlo k významnému zkvalitnění materiálních podmínek (viz text v kapitole *Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona*).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Kvalitně vytvořený ŠVP *ZŠ Tolerance, Základní škola speciální*, zpracovaný v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS), zohledňuje skutečné možnosti SVP žáků.

Důraz je kladen především na rozvoj komunikativních, sociálních a pracovních schopností, které jim umožní najít vhodné uplatnění v životě. Disponibilní časová dotace je na prvním stupni věnována předmětům v rámci vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* a *Smyslové výchově* v nižších ročnících, na 2. stupni jsou dotovány předměty vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a oblasti *Člověk a zdraví* a *Pracovní výchova* v 9. ročníku.

Ve sledované výuce žáci rozvíjeli kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální i pracovní. Četli globální metodou (pomocí obrázků), tvořili věty podle obrázků, skládali slova ze slabik, užívali pracovní sešity, někteří vyhledávali a opisovali určená slova. Poznávali a pojmenovávali předměty určené k jarním pracím, pojmenovávali jarní květiny, domácí zvířata s mláďaty. V hodině matematiky přiřazovali předměty podle číselné řady. Při pracovních činnostech žáci rozvíjeli motoriku a manuální dovednosti. Účinně rozvíjeli pracovní kompetence. Ve třídách působil kromě pedagogů i asistent pedagoga, jeho přítomnost byla pro žáky přínosem.

Poradenské služby zajišťuje výchovná poradkyně ve spolupráci s metodičkou prevence. Jejich činnost vychází z koncepce školy a plánu výchovného poradenství. Obě úzce spolupracují s poradenskými i odbornými pracovníky (dětská psychiatrie, pediatrie, odborní lékaři), rodiči i všemi pedagogy. Na základě zpracovaného Minimálního preventivního programu si žáci především osvojují základní kompetence v oblasti zdravého životního stylu, prevence před sociálně patologickými jevy, osobnostního a sociálního rozvoje. Na realizaci se podílejí všichni zaměstnanci školy, vhodně je doplňují i volnočasové aktivity (keramika, sportovně-relaxační kroužek, informatika a dramatický kroužek). K plnění preventivního programu přispívají informační nástěnky, vydávání školního časopisu *Bobří* i udržování školních tradic. Spolupráce s rodiči žáků při řešení případných problémů probíhá formou osobních schůzek s vyučujícími. Prostředí školy je bezpečné, což dokládá i nízký počet úrazů.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je vzhledem k charakteru jejich postižení velmi specifické. Výsledky jsou posuzovány důsledně individuálně se zřetelem na zdravotní stav. Rozbor výsledků je prováděn pravidelně na jednáních pedagogické rady. Veškeré hodnocení má pro žáky motivační a pro pedagogy diagnostickou funkci.

Škola dlouhodobě vykazuje nadstandardní množství kulturních, vzdělávacích a sportovních akcí. Žáci se pravidelně účastní závodů v plavání, olympiády pro speciální školy, výtvarných a recitačních akcí pořádaných pro speciální školy. Podílejí se na pravidelném vysílání školního rozhlasu *Mochováček* a vědomostních soutěžích, informují spolužáky o průběhu školních akcí, připravují a sdělují posluchačům různé aktuální informace.

Účast na řadě kulturních a sportovních akcí má pro žáky pozitivní integrační význam.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitelka je ve funkci od roku 1998. Splňuje požadavky pro řídicí funkci a dodržuje všechny právní povinnosti podle školského zákona. Její práce vychází z dobře vytvořené koncepce školy a na ni navazujícího plánování a organizace. Vytváří kvalitně zpracované dokumenty (vlastní hodnocení školy, výroční zprávy o činnosti školy, ŠVP), které jsou v souladu s právními normami. Povinná dokumentace (matrika školy, doklady o přijímání žáků ke vzdělávání, třídní knihy, rozvrh vyučovacích hodin) je vedena dle legislativních norem. Záznamy z jednání pedagogické rady dokládají projednávání zásadních pedagogických dokumentů i určitá hodnocení vyplývající z kontrolní činnosti v rámci hospitační činnosti, zahrnují problematiku týkající se vzdělávací činnosti školy. Kontrolní systém je účinný. Během inspekční činnosti byly odstraněny některé nedostatky ve *Školním řádu*, týkající se pravidel hodnocení výsledků vzdělávání, takže nyní je v souladu se školským zákonem.

K profesnímu růstu pedagogů přispívá další vzdělávání pedagogických pracovníků, které probíhá v souladu s potřebami školy. Je každoročně realizováno v dostatečném rozsahu, orientuje se na všechny důležité vzdělávací oblasti, zaměřuje se na prohloubení kvalifikace. Vedení školy dává pedagogům dostatečný prostor pro iniciativu a možnost vzdělávání dle osobního zájmu.

Ve sledované výuce pedagogové využívali účinné výukové postupy. Při práci projevovali maximální míru zaujetí a empatie. Zařazovali vstupní i průběžnou motivaci (pochvaly, ocenění snahy i dílčího pokroku, zařazování mezipředmětových vztahů), efektivně začleňovali množství názorných pomůcek, pro nemluvícího žáka volili alternativní formu komunikace, vedli žáky ke zvládnutí manuálních a pracovních dovedností, užívali pomůcky pro rytmičtější při nácviku čtení. Učitelky se individuálně dle potřeby věnovaly jednotlivým žákům, využívaly časovou i obsahovou diferenciaci. Volené strategie dostatečně umožňovaly potřebnou relaxaci a aktivní pohyb žáků po třídě. Hodiny byly pečlivě připraveny a měly promyšlenou stavbu.

Škola rozvíjí na kvalitní úrovni partnerské vztahy se zřizovatelem, školskou radou a rodiči. Těm poskytuje důležitá sdělení související s individuálními potřebami žáků. Kromě zmíněné kooperace s poradenskými a odbornými pracovníky škola jedná i s orgány sociálně právní ochrany dětí a mládeže, s Policií ČR a Městskou policií.

Ze zjištěných skutečností za poslední tři roky lze konstatovat, že škola používá efektivně, hospodárně a účelně finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu (dále SR). Finanční zdroje školy v posledních třech letech tvořily dotace ze SR, účelové neinvestiční dotace ze SR (rozvojové programy), provozní a účelové dotace zřizovatele, finanční prostředky z doplňkové činnosti a sponzorské dary. Prostředky získané z rozvojových programů (zejména v roce 2009) přispěly ke zkvalitnění a zlepšení podmínek vzdělávání a k vyšší motivaci zaměstnanců. Finanční prostředky z doplňkové činnosti používá ke svému rozvoji. Vedení školy se aktivně podílelo na zajištění finančních prostředků z fondů EU na projekt zateplení budovy. Škola podala dvě žádosti o příspěvek, z nichž jedna byla úspěšná. Do obnovy také zapojuje vlastní finanční zdroje (např. na projekt rekonstrukce 3 malých pavilonů).

Ze strany zřizovatele má škola dostatečnou podporu jak v rámci provozních výdajů, tak v rámci účelových dotací (průkaz energetické náročnosti, asistenti pedagoga, odměny zaměstnanců). Podílí se také na obnově investic ve škole (energeticky úsporná opatření). Hospodaření školy bylo vyrovnané. Vedení školy sleduje výdaje ve vybraných oblastech a přijímá opatření k efektivnímu čerpání finančních prostředků (např. úspory v provozních výdajích - úsporný systém topení). Část prostoru ve 2. patře pronajímá pedagogicko-psychologické poradně. V oblasti materiálně-technického zázemí došlo od roku 2008 k několika rekonstrukcím a obnově materiálního vybavení. Dva velké dvoupatrové pavilony

v rámci 1. etapy již byly zatepleny, v roce 2010 škole byla schválena žádost na zateplení zbytku budov (3 malé pavilony), které bude realizováno o prázdninách letošního roku. Za přispění MHMP (majitele budovy) proběhl ve škole energetický audit. Ze svých fondů škola zrenovovala šatny, vyměnila část dveří místností, v ŠJ k opraveným svítidlům zrekonstruovala elektroinstalaci, rozšířila počítačovou síť, vymalovala část školy. Také pořídila výpočetní techniku, tabule, keramickou pec do dílny, nábytek a učební pomůcky. V 1. patře žáci využívají divadelní a relaxační místnost. Na chodbách jsou k dispozici žákům stolní fotbálky a stoly na stolní tenis. V rámci materiální obnovy škola nakoupila počítače do PC učebny, 2 promítací systémy (plátno, dataprojektor, notebook), z nichž jeden s novým LCD televizorem byl umístěn do pracovny *videoučebna*, která se nachází ve 2. patře. Další promítací systém byl instalován do větší počítačové učebny. Do cvičné kuchyňky v přízemí pořídila novou pračku. Průběžně obnovuje nábytek ve třídách (lavice, stoly, židle, skříně). Kromě běžných učebních pomůcek nakoupila kompenzační a hudební pomůcky do *hudebny* a hrací koberec do školní družiny. Také do školní jídelny přibylo nové nádobí a na úpravu hřiště nová sekačka. Škola obnovuje a rozvíjí materiálně technické podmínky pro realizaci ŠVP. Jistým negativem je, že do budovy malých pavilonů na některých místech zatéká a ve spojovací chodbě praská zeď. Vzhledem k plánovanému zateplení je předpoklad odstranění těchto nedostatků.

Celkové hodnocení školy

Škola si od minulé inspekce udržuje vysokou úroveň poskytovaného vzdělávání. Vykazuje a dále rozvíjí náležité předpoklady pro úspěšné naplňování obou vzdělávacích programů.

ŠVP odpovídá zásadám a cílům školského zákona i rámcovému vzdělávacímu programu. Poradenské služby jsou plně funkční a přispívají k celkové spokojenosti rodičů se vzděláváním, které se vyznačuje profesionálním a empatickým přístupem pedagogů, maximálním individuálním přístupem a diferenciací učiva dle potřeb a možností žáků.

Přívětivé estetické prostředí a vstřícné klima přispívá k pozitivním vzájemným vztahům mezi žáky a učiteli i bezpečnému prostředí pro vzdělávání.

Ředitelka školy disponuje dlouhodobou zkušeností v oblasti řízení, je iniciativní, uplatňuje týmovou práci a podporuje demokratické prostředí. Má výrazný osobní podíl na zlepšování podmínek vzdělávání i dodržování ekonomické efektivity. Vedení školy rozvíjí čtené a přínosné vztahy s řadou partnerů.

Škola používá efektivně, hospodárně a účelně finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 8. dubna 2011

(razítko)

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka

Frojdová, v. r.

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner, v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

I. Černá, v. r.

Ing. Amálie Nováková, přizvaná osoba

A. Nováková, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 19. 4. 2011

(razítko)

Mgr. Věra Simkaničová, ředitelka školy

Simkaničová, v. r.